

Skrappe krav på vej

Kraftig stigning i efterafgrødekrav i 20

Af Bodil Pedersen, Seges

Det er umuligt at planlægge og optimere markdriften, hvis ikke man kender reglerne. Derfor er det vigtigt, at danske landmænd allerede nu er opmærksomme på de markante ændringer, som kommer til at ske de kommende år som følge

af den målrettede regulering.

De mange typer efterafgrøder og regler gør det vanskeligt at bevare overblikket. For at gøre det mere konkret, har Seges besøgt to landmænd og præsenteret dem for vores bedste skøn for efterafgrødekrav på deres ejendom i 2019-2021. Ingen kender endnu de en-

delige og præcise krav for 2020 og 2021. Derfor kan vi ikke lave præcise beregninger. Men vi har skønnet efterafgrødekravet ud fra intentionerne i Landbrugspakken og ejendommens beliggenhed. Og giver vores bedste bud ud fra reduktionskravet ved fuld indfasning af målrettet regulering.

Kortet viser indsatsniveauet, når den målrettede regulering er fuldt indfaset i 2021.

Fyn eller Brønderslev

Torben Thomsen har en ejendom på Sydvestfyn i et område, hvor den forventede indsats, når målrettet regulering slår fuldt igennem i 2021, skal

give en reduktion i udvaskning fra rodzonen på 6,51 kg N/ha/år. Det svarer til 25-30 pct. målrettede efterafgrøder beregnet i forhold til efterafgrødegrundarealet. Vel at mærke oveni de andre typer efterafgrøder. Samlet er hans krav 45 pct.

Kasper Pølund bor ved Brønderslev, som også ligger i det

grønne område med samme krav som Torben Thomsens. Hans marker ligger dog på kanten til det grå område, som afvander til et vandopland, hvor der ikke er målrettet regulering. Så hvis Kaspers ejendom havde ligget nogle få kilometer mod øst, var han ikke omfattet af målrettet regulering. Og

Krav om 45 procent efterafgrøder er næsten umuligt for os i Nordjylland

Det er meget vanskeligt at nå at etablere efterafgrøder til tiden i Nordjylland, da høsten ofte er sen. Kasper Pølund forudser store problemer i 2021.

Af Bodil Pedersen
Seges Marketing &
Fagkommunikation

Et efterafgrødekrav på 45 »procent i 2021. Jeg kan ikke se, hvordan det skal kunne lykkes. Det bliver voldsomt op ad bakke og kommer til at koste økonomisk».

Sådan lyder det fra Kasper Pølund fra Brønderslev, da han præsenteres for det sandsynlige niveau for efterafgrødekrav på sin bedrift i 2021.

Tidlig såning vanskelig

I 2019 lyder Kasper Pølunds samlede efterafgrødekrav på ca. 18 pct. Det klarer han fortrinsvis ved at så efterafgrøder.

Han har overvejet alternativerne, som er tidlig såning af vintersæd, nedsat N-kvote, mellemafgrøder, energifgrøder og braklægning. Men, at så vintersæd senest 7. september er en stor joker på grund af den normalt sene høst i Nordjylland. Han har også tænkt på at dyrke frogræs, som så vil reducere efterafgrødekravet. Men han har ikke et plantøringsanlæg, så det kan ikke lade sig gøre på nuværende tidspunkt.

Måske nedsat N-kvote

Fra planteavlskonsulenten har Kasper Pølund allerede hørt, at hans efterafgrødeareal skal øges med ca. 16 pct. i 2020. Han forudser, at han må vælge at reducere sin kvælstofkvote for at leve op til kravene:

»45 pct. i 2021 vil gøre voldsomt ondt, for det er jo næsten halvdelen af mit areal. Der er ikke noget, der er umuligt, men det er tæt på. Det koster

mig ca. et ton pr. ha, når jeg skal dyrke vårsæd frem for vintersæd. Vi skal nok nå de 35 pct. i 2020, men 10 pct. mere i 2021 bliver op ad bakke. Jeg

har svært ved at se, hvordan jeg skal overholde det. Jeg håber, at politikerne finder på noget anden inden da», siger han.

Sådan vil Kasper Pølund opfylde kravene

Efteråret 2019:

- 14% pligtige efterafgrøder, 0,1-2% husdyrefterafgrøder, ca. 4% målrettede efterafgrøder. I alt ca. 18% efterafgrødekrav. Kasper vil opfylde det med efterafgrøder og 1 hektar brak og bræmmer.

Efteråret 2020:

- Kravet til målrettede efterafgrøder stiger til ca. 20% og det samlede krav stiger til ca. 35%. Kasper vil ud over tiltagene i 2019 erstatte nogle af efterafgrøderne med nedsat N-kvote. Derudover håber han, at præcisionsjordbrug kommer til at tælle med.

Efteråret 2021:

- Kravet for målrettede efterafgrøder stiger nu til ca. 30%. Det giver et samlet efterafgrødekrav på 45%. Kasper vil bruge samme virkemidler som i 2020, men håber også, at reglerne ændres.

Svært at nå til tiden

Kasper Pølund kan i princippet rigtig godt lide efterafgrøder. Han ser dem som en gevinst, når han får dem sået tidligt og de udvikler sig til store planter, der samler kvælstof op og giver jorden en god struktur.

Men der er mange år mellem frodige efterafgrøder på markerne ved Jerslev. Høsten falder oftest sent i Vendsyssel, og det gør det til en meget stor udfordring at etablere efterafgrøderne senest 20. august, som reglerne foreskriver.

»I 9 ud af 10 år har vi problemer med at etablere efterafgrøder til tiden. De fleste år kommer efterafgrøderne bare lige op og står som 5-10 cm høje planter. Og så tænker jeg ikke, de gør så meget gavn«, si-

ger han. Og synes efterhånden, at 20. august er ved at være vigtigere end konens fødselsdag.

»Hvis du ikke har sået dine efterafgrøder der, begynder de at trække i hektar-tilskuddet».

Kålbrot stopper olieræddike som efterafgrøde

Kasper Pølund har gennem mange år sået olieræddike som efterafgrøde. Men for tre år siden fik han alvorlige angreb af kålbrot i rapsmarkerne, så han måtte opgive den korsblomstrede efterafgrøde, der kan opformere kålbrot. Nu sår han en blanding af rug og vårbyg.

»Jeg tænker, det ville være bedre at bruge tiden på at så vintersæd tidligt, som så kunne optage noget kvælstof. Jeg sår i forvejen rug og vårbyg

»Jeg har svært ved at se, hvordan jeg skal overholde efterafgrødekravet i 2021. Jeg håber virkelig, at politikerne finder på noget andet inden da«, siger Kasper Pølund. Foto: Bodil Pedersen.

som efterafgrøde. Hvorfor ikke bare lade rugen stå til høst, i stedet for at mulde rug-efterafgrøden ned efter to måneder og derpå så vårsæd året efter», spørger han.

Præcisionsjordbrug

Kasper Pølund sætter sin lid til, at der snart kommer flere alternativer til efterafgrøder.

»Jeg håber på, vi får mulighed for flere alternativer. Det kunne være rigtig glædeligt at få præcisionsjordbrug med på listen. Jeg bruger flydende gødning og kører med sektionsafblending, så jeg undgår overlap. Jeg kunne også gå endnu mere ind i præcisionsjordbrug, for jeg har investeret i udstyret. Det, synes jeg, er en meget smartere løsning. Hvis jeg kunne få reduceret efterafgrødekravet med 10 pct. af det areal, hvor jeg kører præcisionsjordbrug, ville jeg komme langt.

SE VIDEO

- med Kasper Pølund på www.seges.tv/planter

Faktaom bedriften

- Dyrker ca. 230 ha på JB 2-4.
- Markplan 2019: 30 ha kartofler, 80 ha hvede, 35 ha vinterbyg, 35 ha vårbyg, 30 ha raps, 20 ha havre og 1 ha brak og bræmmer.
- Som efterafgrøde bruger Kasper en blanding af rug og vårbyg.
- Besætningen er på 300 søer med opdræt af slagtesvin.